

18. september 2019

ANALYSE

Når ansættelsen påvirker trygheden

I denne analyse undersøger Dansk Magisterforening (DM) hvilke konsekvenser, tidsbegrænsede ansættelser har for lønmodtagernes tryghed. Analysen viser, at det ikke er uden konsekvenser at mange danskere ansættes i tidsbegrænsede ansættelser.

Under halvdelen af de tidsbegrænsede ansatte angiver, at de er grundlæggende trygge i deres hverdag. Det afviger markant fra trygheden blandt fastansatte, hvor otte ud af ti føler sig grundlæggende trygge. Analysen viser desuden, at trygheden især er presset blandt tidsbegrænsede ansatte i familielivets etableringsfase.

Analysens hovedpunkter

- Tidsbegrænsede ansættelser giver ikke kun usikkerhed om fremtidig indkomst og job-sikkerhed, men påvirker også den grundlæggende følelse af tryghed. Under halvdelen af de tidsbegrænsede ansatte føler sig grundlæggende tryg i deres hverdag.
- Det er især tidsbegrænsede ansatte i familielivets etableringsfase, der er ramt på trygheden.
- Trygheden er især presset for tidsbegrænsede ansatte, når det handler om job- og indkomstsikkerhed.

Om analysen

Analysen er udarbejdet i september 2019 af Simone Bang fra Dansk Magisterforening. Analysen anvender tal fra DM's medlemsundersøgelse fra februar 2019, hvor 6.127 medlemmer deltog.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til analysen, kan du kontakte DM's analyseafdeling på analyse@dm.dk
Hvis du har spørgsmål til brug af analysen i pressen, kan du kontakte DM's pressevagt på 29 11 60 80.

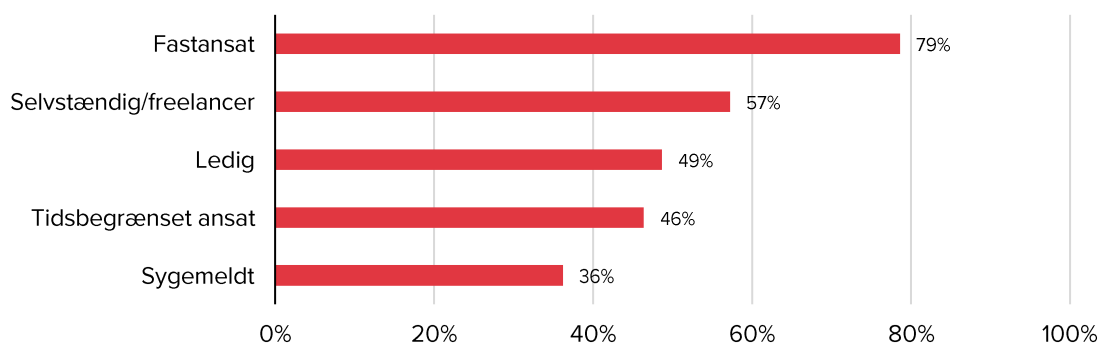
1. Tidsbegrænsede ansatte er mindre trygge end ledige

Arbejdet er utrolig vigtigt for mange danskere. Derfor har det også store konsekvenser for den enkelte, når man ikke er en del af det arbejdende fællesskab.

Nye tal viser, at arbejdet ikke kun har indflydelse på den generelle trivsel, men også på den enkeltes følelse af tryghed. Vi har spurgt vores medlemmer, hvor tryg/utryg de for tiden er grundlæggende i deres hverdag. Resultaterne viser, at der er store forskelle alt efter beskæftigelsesstatus.

Figuren herunder viser, at mindre end halvdelen af de tidsbegrænsede ansatte angiver, at de grundlæggende er trygge i deres hverdag. Det afviger markant fra trygheden blandt fastansatte. Her angiver otte ud af ti, at de grundlæggende føler sig trygge i hverdagen. Det mest bemærkelsesværdige er dog, at de tidsbegrænsede ansatte også er mindre trygge end de ledige.

Figur 1. Hvor tryg/utryg er du for tiden grundlæggende i din hverdag? Figuren viser de trygge på tværs af ansættelsestyper.

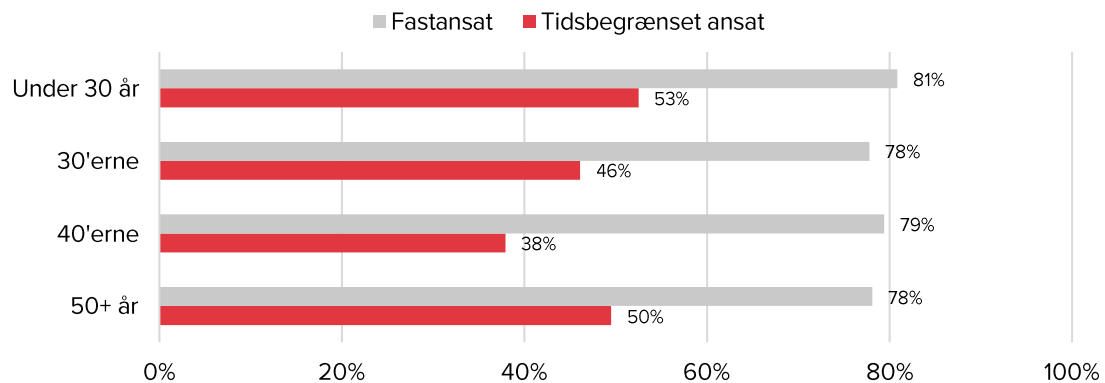
Note: 4.990 respondenter. Respondenterne kunne svare fra 0 (Meget utryg) til 10 (Meget tryg). De kunne også svare "ved ikke". I analysen indgår besvarelser på 7-10 som "tryg".

1.1. Tidsbegrænsede ansættelser giver utryghed i børnefamilierne

Nogle unge bruger en tidsbegrænset ansættelse til at få foden indenfor på arbejdsmarkedet. Den økonomiske usikkerhed kan være lettere at bære, hvis man endnu ikke har sat sig med realkreditlån og udgifter til daginstitutioner. Men vores medlemmer fortæller, at det sværeste ved de tidsbegrænsede ansættelser er, at man ikke kan planlægge fremtiden. Det kan give problemer, når man gerne vil købe en bolig eller planlægge en længere ferie et år ud i fremtiden.

Tallene i undersøgelsen viser tydeligt, at en tidsbegrænset ansættelse påvirker trygheden forskelligt, alt efter hvor man er i livet. Mens den grundlæggende tryghed i hverdagen er relativt ens på tværs af aldersgrupper for fastansatte, ses store forskelle blandt tidsbegrænset ansatte. Her er det især lønmodtagere i familielivets etableringsfase i 30'erne og 40'erne, der er presset på trygheden. Tidsbegrænsede ansatte i 40'erne er dermed kun en smule mere trygge i deres hverdag end lønmodtagere, der er sygemeldte fra deres arbejde.

Figur 2. Grundlæggende tryghed i hverdagen på tværs af aldersgrupper og ansættelsestyper

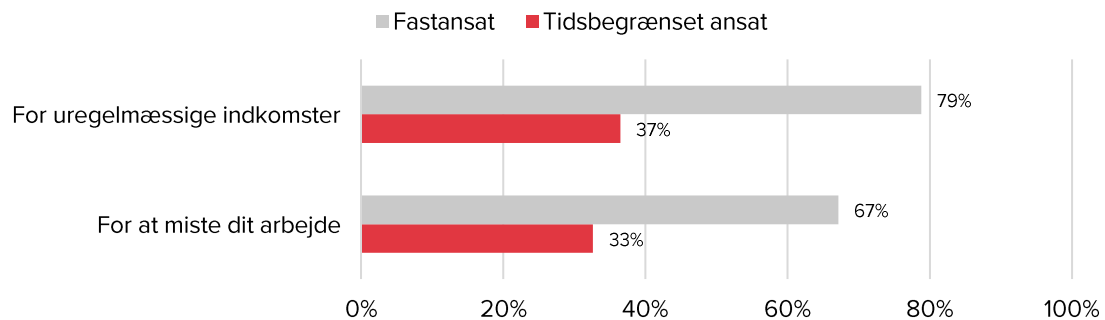
Note: Figuren viser andelen, der er trygge. Spørgsmål: Hvor tryg/utryg føler du dig for tiden grundlæggende i din hverdag?

1.2 Tryghed om job og indkomst er især presset

Den store forskel i tryghed mellem fastansatte og tidsbegrænsede ansatte er endnu mere udtalt, når der spørges direkte ind til frygten for uregelmæssige indkomster og at miste sit job. De fleste fastansatte føler sig ikke utrygge i forhold til risikoen for uregelmæssige indkomster. Hele otte ud af ti erklærer sig trygge over for den problemstilling. Det samme gør blot 37 procent af de tidsbegrænsede ansatte.

Samme billede går igen, når det kommer til frygten for at miste sit arbejde. Den risiko føler to ud af tre fastansatte sig tryk overfor. Det samme gælder blot hver tredje tidsbegrænset ansat. Det viser helt tydeligt, at mange tidsbegrænsede ansatte sidder i nogle meget usikre ansættelser, som påvirker deres trivsel og tryghed.

Figur 3. Indkomst- og jobtryghed på tværs af ansættelsestype

Note: Figuren viser andelen, der er trygge. Spørgsmål: Hvor tryk/utryk føler du dig for tiden ift. **indkomst-tryghed**: uregelmæssige indkomster? Og **jobsikkerhed**: at miste jobbet?

Sådan har vi gjort

Analysen er gennemført på baggrund af en række spørgsmål om medlemmernes tryghed, som indgik i Dansk Magisterforenings (DM) medlemsundersøgelse 2019. Undersøgelsen blev distribueret i perioden 30. januar til 17. februar 2019 med to rykkere undervejs. I alt opnåede undersøgelsen 6.127 besvarelser. Heraf er 646 fra medlemmer, der er tidsbegrænset ansat.

Medlemmerne har selv angivet, om de er tidsbegrænsede ansatte. De blev bedt vælge den ansættelsestype, der passede bedst på dem. Valget stod mellem fastansat, tidsbegrænset ansat, selvstændig/freelancer, ledig, sygemeldt, pensionist eller studerende. En tidsbegrænset ansat er altså defineret som en person i beskæftigelse, der ikke er fastansat, og kan derfor bl.a. være ph.d.-stipendiat, i barselsvikariat, en projektansættelse og så videre.

I undersøgelsen bedes medlemmerne vurdere deres tryghed på en skala, hvor 0 er *meget utryg* og 10 er *meget tryg*. DM har herefter kodet besvarelser på 0-3 som utryg, 4-6 som hverken tryg eller utryg og 7-10 som tryg. Tabellerne herunder viser de tal, analysens figurer er lavet på baggrund af.

Tabel 1. Hvor tryg/utryg føler du dig for tiden grundlæggende i din hverdag? (figur 1)

	Fastansat	Tidsbegrænset ansat	Selvstændig	Ledig	Sygemeldt
Utryg	136	118	16	108	22
Hverken eller	561	207	40	164	15
Tryg	2.561	281	75	258	21

Tabel 2. Hvor tryg/utryg føler du dig for tiden grundlæggende i din hverdag? (figur 2)

	Under 30 år		30'erne		40'erne		50+ år	
	Fast	Tidsb.	Fast	Tidsb.	Fast	Tidsb.	Fast	Tidsb.
Utryg	7	20	26	54	41	29	62	15
Hverken eller	20	37	124	91	182	43	235	36
Tryg	114	63	526	124	860	44	1.061	50

Tabel 3. Hvor tryg/utryg føler du dig for tiden over for følgende? (figur 3)

	Uregelmæssige indkomster		For at miste dit arbejde	
	Fastansat	Tidsbegrænset	Fastansat	Tidsbegrænset
Utryg	220	235	407	261
Hverken eller	456	146	699	140
Tryg	2.512	219	2.258	194